

LES SIBIL·LES DE L'ANTIGUITAT

L'oracle de Delfos | Orígens clàssics de la Sibil·la | Mitologia antiga

Els oracles del mar Egeu

ÀREES DE CONEIXEMENT:

Biologia i geologia

Estudi i classificació de materials segons les seves propietats

Coneixement i valoració del patrimoni natural de les Illes Balears i d'altres àmbits geogràfics

L'experimentació en biologia (obtenció d'informació a partir de la recollida de mostrés)

Cultura clàssica

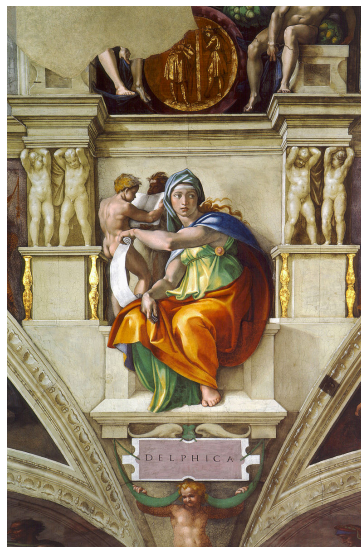
Elaboració de mapes del marc geogràfic de les civilitzacions grega i romana

Pervivència d'elements lingüístics

Llatí

Procediment de formació de lèxic llatí

Identificar l'etimologia i conèixer el significat de les paraules del lèxic comú de la llengua pròpia

L'oracle va ser un pilar bàsic de la religiositat grega i romana. La sibil·la, una pitonissa generalment anciana i verge, era l'encarregada d'endevinar el futur. Ho feia sota els auguris d'Apol·lo, el déu de la resplendor del sol, de la medicina i de l'endevinació. La sibil·la emetia l'oracle en forma de sons orals incomprensibles que només sabien interpretar els sacerdots, els quals escrivien els auguris en forma de versos enigmàtics i sovint de doble significat.

A la Grècia antiga, la sibil·la que va gaudir d'un major reconeixement va ser la de Delfos, al vessant sud del mont Parnàs. Allà hi havia el temple oracular més important, de cara al mar, en un lloc on els antics imaginaven l'estatge de les muses. L'oracle de Delfos era consultat, fins i tot, per estadistes i generals abans de les grans batalles. Altres sibil·les gregues importants varen ser la d'Eritrea (a Jònia, l'Àsia Menor), considerada la més antiga, i la de Cumes (colònia grega de la Campània, a la península Itàlica), que apareix al llibre de l'*Eneida* de Virgili. Durant l'imperi romà, l'oracle clàssic adquirí prestigi i pervisqué encara durant molts d'anys. Entre les sibil·les romanes destaca la de Tibur (Tívoli), que, tal com apareix en algunes imatges cristianes, va anunciar a l'emperador August l'adveniment de l'Infant Jesús. L'any 389 dC marca una fita important en la decadència de la sibil·la clàssica: l'emperador Teodosi I, convertit al cristianisme, fa cremar els *Oracula Sibyllina* o *Llibres sibil·lins*. És un extensíssim recull dels oracles antics, integrat per profecies obscures atribuïdes inicialment a la sibil·la de Cumes i que havien anat creixent amb els anys. S'hi augurava la fi de l'Imperi romà, un fet històric de gran transcendència que finalment es produí.

Investiga

ENLLAÇOS D'INTERÈS:

Orígens de la Sibil·la

https://youtu.be/cpinSWFIM_Q

Google maps (santuaris i oracles de Grècia)

<https://www.google.com/maps/>

Herbari virtual del Mediterrani Occidental

herbarivirtual.uib.es/ca/general/

Sibil·les, bruixes i fatillers

Vídeo. Aire! Capítol 10.

BIBLIOGRAFIA:

GARCÍA, María; GONZÁLEZ, Aurelio (2019). *Diccionario de*

Activitat (biologia i geologia)

Les sibil·les varen heretar la saviesa de certes cultures ancestrals on la dona era vista com la font de la fertilitat humana i agrària. Coneixien bé les plantes i les seves virtuts guaridores. És per això que, encara avui, diverses espècies vegetals reben noms –ja sigui populars o científics– que deriven dels noms d'algunes aquelles dones que les descobriren per a la medicina i la botànica. A partir d'aquests pressupòsits, fes les activitats següents:

1. Elabora una llista de plantes medicinals pròpies de les Illes Balears com ara l'olivera, la menta, el llorer o tem (farigola), etc.
2. A partir de l'observació directa i/o recollida de mostres, descriu cada una de les parts de cada planta i esbrina quines propietats guaridores té.

Activitat (cultura clàssica)

A partir del text <<Els oracles del mar Egeu>>, investiga els principals oracles de les sibil·les de l'antiguitat. Localitza els oracles de Delfos, Dodona i Epidaure en aquest mapa del mar Egeu:

Activitat (llatí)

Elabora una relació de paraules relacionades amb l'àmbit semàntic de la Sibil·la (*oracle*, *sibil·lí*, *vaticini*, *olivera*, *Epidaure*, *pitonissa*, etc.) i, amb l'ajuda de diccionaris etimològics, cerca'n l'origen.